

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu; Milena Vasić, Tamara Skrozza, Nadežda Budimović, Jelka Jovanović, Ana Martinoli, Olivera Milošević, Jelena Petković, Filip Švarn, Rodoljub Šabić i Zlatko Čobović, na sednici održanoj 28. 8. 2025. godine, jednoglasno izriče

JAVNU OPOMENU

Tekstom „Krivična prijava protiv pet profesorki iz Subotice zbog podstrekavanja na blokade”, objavljenim 9. aprila 2025. godine, portal „Nova.rs“

1. prekršio je tačku 1 Poglavlja I (Istinitost izveštavanja) Kodeksa novinara i novinarki Srbije, po kojoj su novinari i novinarka obavezni da tačno, nepristrasno, potpuno i blagovremeno izveste o događajima od javnog interesa, držeći se osnovnih novinarskih standarda koje propisuje Kodeks,

2. prekršio je i tačku 3 Poglavlja VIII (Odnos prema izvorima) o obavezi novinara/novinarki da konsultuju što više izvora.

Odluka Komisije biće objavljena na sajtu Saveta za štampu (www.savetzastampu.rs) i dostupna javnosti.

OBRAZLOŽENJE

Advokat je žalbu podneo u ime škole i direktorke Vlaste Lipovac Kerić, navodeći da autor teksta nije od nje zatražio izjavu iako su u tekstu iznete brojne neistinite tvrdnje. Time su prekršene odredbe iz poglavlja Istinitost izveštavanja, Odgovornost novinara/novinarki i Poštovanje dostojanstva. U tekstu, tvrdi se u žalbi, ima više spornih izjava, „koje su prenete izjave studenata, trećih lica, bez bilo kakvog poziva na odgovor ili komentar direktorke na koju se tekst odnosi“, a koji, po mišljenju žaliteljke, nikako nije smeo da izostane, „posebno u okolnostima aktuelnih dešavanja u državi, te napetosti i uznemirenja javnosti“. Direktorka je ovakvim izveštavanjem, ne samo stavljena u nezavidan položaj, nego joj je mogla biti ugrožena i bezbednost.

Redakcija portala „Nova.rs” nije odgovorila na žalbu.

Komisija za žalbe podseća da osnovno načelo tačnog, objektivnog i potpunog izveštavanja, podrazumeva, između ostalog, da novinari moraju da sa dužnom pažnjom, provere sve činjenice, da konsultuju relevantne izvore i da nepristrasno izveštavaju o svim važnim događajima, a posebno o političkim, društvenim, kulturnim i drugim temama o kojima postoje suprotstavljeni stavovi u javnosti. Ovoga puta, po mišljenju članova Komisije, nisu konsultovani svi relevantni izvori prilikom izveštavanja o ovoj temi.

Ukoliko su već iznete tvrdnje jedne strane (pet profesorki) i optužbe na račun direktorke škole, bilo je odgovorno zatražiti od nje komentar ili postaviti novinarsko pitanje kako bi izveštavanje bilo potpuno i nepistrasno, što autor spornog teksta nije učinio.

Time je, po oceni Komisije, prekršena tačka 1 Poglavlja I, po kojoj su novinari i novinarke obavezni da tačno, nepristrasno, potpuno i blagovremeno izveste o događajima od javnog interesa, držeći se osnovnih novinarskih standarda koje propisuje Kodeks.

Takođe, prekršena je i tačka 3 poglavlja VIII, koja se odnosi na obavezu konsultovanja više izvora. Tekst je napisan samo na osnovu informacija iz jednog izvora (profesorke protiv kojih je podneta prijava), pošto se studenti (koji iznose svoje mišljenje o tome kako je do toga došlo i šta bi mogli biti razlozi) ne mogu smatrati izvorom, jer se iz teksta ne vidi da imaju informacije „iz prve ruke” o samom slučaju. Zbog toga je bilo neophodno postaviti pitanja upravi škole, odnosno direktorki, koja prilikom pisanja teksta uopšte nije konsultovana.

Tačka 6 poglavlja III na čije kršenje je takođe ukazano u žalbi odnosi se na obavezu objavljivanja odgovora na tekst, koji, po tvrdnjama samog advokata žaliteljke, nije ni dostavljen redakciji, pa Komisija smatra da je ova odredba pogrešno navedena u žalbi.

Osim toga, Komisija ne smatra osnovanim ni ostali deo žalbe u vezi sa navodima da su prekršene odredbe koje se odnose na poštovanje dostojanstva, jer u žalbi nema elemenata koji bi potkrepili ocene da je reč o zlonamernom tekstu napisanom da bi se nanela šteta ugledu i reputaciji direktorke škole.

Beograd, 28. 8. 2025.

Predsedavajuća

Milena Vasić